

Omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2020-11-25

Diarienummer:
OSN-2020-00844

Handläggare:
Oscar Chirico

Internkontrollplan 2021

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** fastställa internkontrollplan för 2021 enligt föreliggande förslag, samt
2. **att** överlämna den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Omsorgsnämnden upprättar årligen en internkontrollplan och resultatet rapporteras till nämnden i den omfattning som fastställts. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen och rapporteringen av den ska ge nämnden en övergripande bild om vilka områden som fungerar tillfredsställande eller kräver beslut om åtgärder.

Planen ska försäkra att

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt,
- den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig samt att
- verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

I samband med att omsorgsnämnden beslutar om internkontrollplanen beslutas även om omsorgsnämndens verksamhetsplan och budget (diarienummer OSN-2020-00843).

Beredning

Ärendet har beretts av tjänsteperson på omsorgsförvaltningen och samverkan har skett med ansvariga för kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Föredragning

Omsorgsnämndens internkontrollplan innehåller 9 kontrollmoment. I enlighet med Uppsala kommuns reglemente för intern kontroll och riktlinje finns kontroller inom områdena *verksamhetskontroller, kontroll av system och rutiner, finansiell kontroll, kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut samt kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv.*

Den interna kontrollen innefattar inte bara kontrollmoment i nämndens internkontrollplan utan omfattar också kontroll av omsorgsförvaltningens system, rutiner, processer och övrig uppföljning som används för att styra omsorgsnämndens verksamhet och ekonomi. Exempel på annan intern kontroll utöver det som följs i nämndens internkontrollplan är: kontroll av avvikelser inom omsorg och hälso- och sjukvård, synpunktshantering, avtal och egenkontroller.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 25 november 2020.
- Bilaga 1, Internkontrollplan 2021 och analys enligt reglemente 2020 för omsorgsnämnden.

Omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Omsorgsnämnden

Datum:
2020-11-27

Diarienummer:
OSN-2020-00844

Handläggare:
Oscar Chirico

Internkontrollplan 2021

och analys enligt reglemente 2020

För omsorgsnämnden

Ett redovisande och aktiverande dokument som Omsorgsnämnden fattade beslut om den 16 dec 2020

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 00 00 (växel)

E-post: Uppsala.kommun@ uppsala.se

www. uppsala.se

Analys av årets internkontroll och plan för kommande år

Kommunfullmäktige i Uppsala kommun antog den 26 mars 2007 ett reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag. I reglementet beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för frågan.

Enligt reglementet ska nämnder årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen används för att stödja utvecklingen av den interna kontrollen inom nämndernas verksamhetsområden genom exempelvis kontrollmoment i internkontrollplanen. Den kan också användas för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnden ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt,
- den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig,
- verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån viktiga risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Efterlevnad av riktlinje och analys av funktionalitet

Omsorgsnämnden arbetar enligt reglemente för intern kontroll och upprättar årligen en internkontrollplan. Resultatet rapporteras till nämnden i den omfattning som fastställts. Planen är ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen och rapporteringen av den ska ge nämnden en övergripande bild om vilka områden som fungerar tillfredsställande eller kräver beslut om åtgärder. En mer ingående analys av arbetet med internkontrollplanen 2020, och dess kontrollmoment, presenteras i samband med årsbokslut 2020. All text nedan är kopplad till internkontrollplan 2021.

Planen ska försäkra att

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt,
- den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig samt att
- verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

Den interna kontrollen innefattar inte bara kontrollmoment i nämndens internkontrollplan utan omfattar också kontroll av omsorgsförvaltningens system, rutiner, processer och övrig uppföljning som används för att styra omsorgsnämndens verksamhet och ekonomi. Exempel på intern kontroll på förvaltningsnivå är kontroll av avvikelser inom omsorg och hälso- och sjukvård, synpunktshantering, avtalsuppföljning och egenkontroller.

Varje år beslutar omsorgsnämnden om en uppföljningsplan. Utifrån uppföljningsplanen arbetar omsorgsförvaltningen fram en strategi för årets uppföljningar. I planen framgår mer specifikt hur uppföljningar kommer att genomföras, vilka fokusområden och målsättningar som finns med kommande uppföljningar.

Organisation och ansvar för nämndens arbete med intern kontroll

Enligt gällande delegationsordning är ansvarsfördelningen för den interna kontrollen organiserad enligt följande:

Förvaltningsdirektören har det yttersta ansvaret för att omsorgsförvaltningen bedrivs i enlighet med gällande regelverk och att bokföringen sköts på ett betryggande sätt. Detta sker bland annat genom att kontinuerliga ledningsgruppsavstämningar¹, enskilda avstämningar med avdelningschef och matrisstöd, månadsuppföljningar och styrgruppsmöten där verksamhet och budget är i fokus.

Avdelningschefer på förvaltningen ansvarar för att avdelningens chefer och medarbetare har arbetsmetoder som används för att bidra till en god intern kontroll. För att säkerställa detta genomförs kontinuerliga ledningsgruppsavstämningar samt enskilda avstämningar med områdeschef för egenregion eller enhetschef för myndighet. För att kvalitetssäkra underlag inför nämndrapportering sker ett nära samarbete med ekonomistaben, bland annat genom budgetgenomgångar och prognosarbete.

Övriga chefer ansvarar för att tillförsäkra att medarbetare har kunskap och följer de styrdokument som antagits. Detta sker tillika överordnade chefer genom kontinuerliga avstämningsmöten.

Medarbetare inom varje avdelning ska känna till och följa de regler, anvisningar och styrdokument som finns för arbetet.

Ansvariga tjänstepersoner ansvarar för att hålla samman nämndens interna kontroll för att säkra och utveckla kvaliteten inom nämndens ansvarsområde. Arbetet sker i enlighet med den beslutade vägledningen för arbetet med nämndernas interna kontroll. I ansvaret ingår att genomföra riskhantering². Detta arbete sker tillsammans med omsorgsnämndens nämndledamöter, omsorgsförvaltningens ledningsgrupp och verksamhetscontroller (ekonom) i samband med omsorgsnämndens strategidag i september månad.

I syfte att hålla samman och förbättra den interna kontrollen sker kontinuerliga dialoger med ansvariga chefer och medarbetare för att fånga in signaler från verksamheten om att stärka den interna kontrollen. Varje chef och medarbetare ansvarar för att upptäckta avvikelser i den interna kontrollen omedelbart rapporteras till närmast överordnade chef och kommuniceras till ansvariga tjänstepersoner.

Styrdokument beslutade av omsorgsnämnden

- Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg.
- Delegations- och arbetsordning för omsorgsnämnden.
- Verksamhetsplan och budget för omsorgsnämnden.
- Riktlinjer avseende bidrag till ideella organisationer som arbetar för personer med funktionsnedsättning.
- Riktlinje för individuellt förskrivna hjälpmedel till personer över 21 år.
- Riktlinjer för bidrag till sociala föreningar.

¹ Vid dessa avstämningar deltar även matrisfunktioner såsom ekonomichef, HR-chef och kommunikationsstrateg.

² Arbete sker genom enligt SKLs modell för riskidentifiering, riskanalys, riskvärdering och riskhantering

- Riktlinje för hälso- och sjukvård i Uppsala kommun.

Utveckling av nämndens interna kontroll

Utifrån nämndens behov av en mer effektiv resursfördelning och ekonomistyrning kommer fokus under 2021 vara att förbättra nämndens interna kontroll för att utveckla styrning och samordning av ekonomi, verksamhet och kvalitet. Detta genom att arbeta fram en helt ny resursfördelningsmodell och fortsätta arbetet med uppföljning och analys på strategisk, ekonomisk, verksamhetsövergripande och individnivå.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fem stycken kontrollområden: <ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetskontroller - Kontroller av system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för rapportering	Tidpunkt då kontrollmomentet ska rapporteras till nämnd.

Risker och kontrollmoment

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Verksamhetskontroller	Risk att personer med funktionsnedsättning inte känner trygghet och självständighet och kan påverka sin livssituation.	Kontroll av upplevd och reell delaktighet.	Andel (procent) som upplever självbestämmande, trygghet, trivsel och bemötande inom omsorgsnämndens målgrupp (SKLs brukarundersökning).	Årsbokslut
Verksamhetskontroller	Risk för ökade rehabiliterings-, vård-, och omsorgsbehov hos nämndens målgrupp, på grund av rådande pandemi.	Kontroll av antal brukare som testats positivt för covid-19, samt antal brukare med rehabiliterings-, vård-, och omsorgsbehov hos nämndens målgrupp	Månatlig uppföljning av statistik.	Delårsuppföljning per aug och årsbokslut.
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Risk för att nämnden inte kan säkerställa att personer med beslut om särskilt boende får insatsen verkställd, på grund av låg byggnadstakt, höga priser i befintligt boendebestånd samt fysisk utformning i befintligt tillstånd.	Kontroll av att nyproducerade lägenheter har färdigställts och att beslut om bostad med särskild service 9:9 LSS verkställts.	Följa och redovisa statistik gällande ej verkställda boende-beslut enligt LSS.	Årsbokslut
Finansiell kontroll	Risk att kostnaden för personlig assistans i egen regi ökar, på grund av otillräcklig uppföljning.	Kontroll av timkostnad personlig assistans i egen regi.	Uppföljning i bokföring av redovisade timkostnader per brukare.	Del- och årsbokslut

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 00 00 (växel)

www.uppsala.se

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Risk att inköp av varor görs utanför ramavtal, på grund av bristande kunskap om aktuella avtal.	Kontroll av inköp av tjänster och produkter.	Granskning av andel köp inom avtal i verksamhetssystem.	Årsbokslut
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Risk för fusk, felaktigheter och överutnyttjande hos leverantörer på grund av otillräcklig uppföljning av ekonomi och kvalitet.	Kontroll av att utbetalad ersättning använts på rätt sätt gällande beslutade insatser.	Genom stickprov jämföra utbetalad ersättning mot utförd tid.	Del- och årsbokslut
Kontroller av system och rutiner	Risk för att personer blir kvar inom slutenvården trots att utskrivningsklart meddelande från Regionen har skickats.	Kontroll av kostnader för utskrivningsklara från Region Uppsala.	Månatlig uppföljning av kostnader för patienter i slutenvården som bedömts utskrivningsklara av Region Uppsala	Del- och årsbokslut
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Risk för otillbörlig påverkan av nämndbeslut på grund av bristande kunskap om kommunens policy och riktlinje och mutor.	Kontroll av efterlevnad av policy och riktlinje mot mutor.	Årlig enkät genomförs av kommunstyrelsen.	Årsbokslut